

**TÜRK SANAYİCİLERİ
VE İŞADAMLARI
DERNEĞİ**

ANKARA TEMSİLCİLİĞİ

ANKARA BÜLTENİ
[Hizmete Özel]
TS-ANK-05-001
03 Ocak 2005 Sayı : 2005-01

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi No: 74
Tepebaşı 80050
İstanbul - Türkiye
[T] +90-212-249 19 29
[F] +90-212-249 13 50
[E] tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
[T] +90-312-468 10 11
[F] +90-312-428 86 76
[E] ankoffice@tusiad.org

Avrupa Birliği

13, Avenue des Gaulois,
1040 Brussels - Belgium
[T] +32-2-736 40 47
[F] +32-2-736 39 93
[E] bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.

1250 24th Street,
Washington D.C. 20037 - US
[T] +1-202-776 77 70
[F] +1-202-776 77 71
[E] usoffice@tusiad.org

Berlin

Maerkisches Ufer 28 10179
Berlin-Mitte - Deutschland
[T] +49-30-28 878 63 00
[F] +49-30-28 878 63 99
[E] info@tusiad-de.org

Paris

12,Rue Godot de Mauroy 75009
Paris - France
[T] +3-1-426 516 40
[F] +3-1-426 516 99
[E] satan@tusiad.org

Ankara Bülteni ile ilgili görüş
ve önerileriniz için :
ankarabulteni@tusiad.org

ANKARA BÜLTENİ

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
B A Ş A R I L I V E M U T L U B İ R Y E N İ Y I L D İ L E R İ Z !

ANKARA TEMSİLCİLİĞİ

Sayı: 2005-01

03 Ocak 2005

İÇİNDEKİLER

I. ANKARA'NIN EKONOMİK VE SİYASİ GÜNDEMİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

II. YASAMA SÜRECİ

- A. Geçtiğimiz Dönemde Çıkan Önemli Kanunlar
- B. Yeni Kanun Tasarıları
- C. TBMM İhtisas Komisyonları
- D. TBMM Genel Kurulu
- E. Önümüzdeki Dönemde TBMM Genel Kurulu Gündemi

III. KURUMSAL İLETİŞİM PLATFORMLARI

- A. Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK)
- B. Reform İzleme Grubu (RİG)
- C. Avrupa Birliği İletişim Grubu (ABİG)
- D. Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK)
- E. Ekonomik Sosyal Konsey (ESK)

IV. TÜSİAD ANKARA TEMSİLCİLİĞİ'NİN KATILIMLARI

V. AB MÜKTESEBATINA UYUM VE İDARİ KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

VI. MAKRO EKONOMİK UYUM PROGRAMINA İLİŞKİN GELİŞMELER

TÜSİAD, 16.06.1981 tarihli Bakanlar Kurulu kararı uyarınca "kamu yararına çalışan dernek" statüsündedir. TÜSİAD Ankara Temsilciliği, katılımcı demokrasi bağlamında ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik perspektifini gözeterek yasama ve yürütme sürecini TÜSİAD adına takip etmekte, TÜSİAD'ın tüzüğü, amaçları ve ilkeleri çerçevesinde, TÜSİAD'ın karar süreçlerine etkili katılımını sağlamaya yardımcı olmaktadır.

I. ANKARA’NIN EKONOMİK VE SİYASİ GÜNDEMİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME¹

<p><i>Helsinki 1999, Kopenhag 2002, Brüksel 2004 ve Brüksel 2005+</i></p>	<p>Bir önceki gündemin son maddesinde umut ettiğimiz üzere², 17 Aralık Zirve kararları, Türkiye ile üyelik müzakerelerin Ekim 2005 tarihi itibarıyla, öngördüğümüz tarihten 1 aylık bir sapma ile, açılabilirliğini öngörmektedir. 17 Aralık AB Konseyi Bildirgesi ile elde edilen kazanımlar, 1999 Helsinki Zirvesi ile elde edilen Türkiye’nin yeni AB üyelik perspektifini, somut ve daha ileri bir aşamaya taşıması açısından çok önemlidir. Yeni perspektif bağlamında, Türkiye AB üyelik müzakere süreci ve müzakere öncesi tarama sürecine 2005 yılı içinde başlayacaktır. Süreçlerin yapısı ve başlama tarihlerinin 2005 Mart Ara Zirvesinde belirginleşeceği beklenmektedir.</p>
<p><i>Müzakere Modeli Tartışmaları</i></p>	<p>AB uyum sürecinin, özellikle Zirve kararı sonrası, büyük ölçüde bir içsel sürece dönüşmesi, AB müzakere modeli çalışmalarını hızlandırdı. Konuyla ilgili olarak DPT, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarlığı ve ABGS gibi kurumların model önerileri yanında, çeşitli sivil toplum örgütleri ve kişisel değerlendirmeler de Bakanlar Kurulu gündemine taşınıyor. Aynı çerçevede Baş Müzakerecinin özellikleri ve kim olacağı konusu da aynı tartışmalar içinde değerlendirilecek ve belirlenecek gözüküyor. Ancak ilgili tüm kurumların en iyi şekilde değerlendirilebileceği bir yapılanma biraz zaman alacak ve kolay olmayacak.</p>
<p><i>Makro Ekonomik Programın Yapısal Düzenlemeleri</i></p>	<p>Üç temel düzenleme (Gelir İdaresinin Özerkleştirilmesi, Bankacılık Sektörü Düzenlemeleri ve Sosyal Güvenlik Reformu) 2005-2007 makro uyum programının başarısının belirleyebilecek öneme sahip. Üç düzenleme de, bir şekilde 2000 yılından bu yana ilerleme kaydedilemeyen ancak istikrarın temel taşlarını oluşturacak düzenlemeler. Bu üç düzenlemenin hemen yılın ilk aylarında tamamlanması bekleniyor, zira Ocak ayının ilk haftasında toplanması beklenen IMF yönetiminin Gelir İdaresi ve Sosyal Güvenlik Reformu’nun Emeklilik bölümünü oluşturan ilk kademesinin TBMM’ne sevk edilmiş olmasını öncelikle gözeteceği bekleniyor.</p>
<p><i>Milli Gelir Hesaplarının AB Standartlarında revizyonu sonucunda GSMH’nin yüzde 30-40 düzeyinde artması bekleniyor</i></p>	<p>Çalışmaları tamamlanmak üzere olan ve TÜSİAD’ın da Fransa’da CEPİI ve OECD-BIAC ile birlikte gerçekleştirdiği seminerde ele alınan Devlet İstatistik Enstitüsü’nün milli gelir revizyon çalışmalarına çerçevesinde, toplam GSMH’nin yüzde 30-40 civarında artması beklenmektedir. Bu artışın bir bölümünün veri tasnif yönteminin SNA93 (Birleşmiş Milletler Yaklaşımı) yönteminden ESA95 (Avrupa Birliği Yaklaşımı) yöntemine geçiş ile, bir bölümünün ise bazı kayıt-dışı faaliyetlerin tasnif edilerek kayıt altına alınması suretiyle açıklanabileceği anlaşılmaktadır. Bu yeni yapı, Türkiye’nin en büyük 20 ekonomi sıralamasında ve AB üye ve aday ülkeleri sıralamasındaki yerini belirgin olarak değiştireceği gibi, AB’nin Türkiye ile ilgili orta-uzun vadeli finansal perspektifini de etkileyecektir.</p>
<p><i>Yeni ABİG</i></p>	<p>AB yönelimin en kritik dönemi olan 2003-2004 aralığında, sınırlı kaynaklar ile oldukça önemli başarılar elde eden Avrupa Birliği İletişim Grubu (ABİG),</p>

¹ “Ankara’nın Ekonomik ve Siyasi Gündemine Yönelik Değerlendirme” başlıklı bu bölüm ayrıca deneme amacıyla İngilizce olarak ekte yer almaktadır.

² Ankara Bülteni Aralık sayısı: “Bir sonraki Ankara Bülteninin birinci maddesinde, Türkiye’nin AB müzakere sürecine 2005 yılının Haziran/Eylül ayında başlayacağı ve dolayısıyla Türkiye’nin AB Üyelik Müzakerelerine nasıl bir model ile yaklaşacağı konusunu işlemek umuduydu...”

**Kabine
Değişikliği:
Pozisyon
Kaydırma ve
Değişiklik**

üzerinde tartışılan Müzakere modeline paralel olarak bir değişikliğe tabi tutulacak ve çalışmalarına hem iç hem de dış iletişim ve tanıtım süreçlerini içerecek şekilde devam edecektir.

59. Hükümetin Bakanlar Kurulu'nun değişme ihtimali söz konusu. Değişim büyük ölçüde başarısız bakanların tasfiyesi şeklinde olmayacak; değişime neden olan temel unsur, AB ve yeni makro uyum çerçevesinde bir model değişikliği ve böylelikle yeni bir hız kazanma ihtiyacı olarak gözüküyor. Ayrıca, Baş Müzakerecinin bir devlet bakanı olma ihtimali bu değişikliğin zamanlaması için de bir fırsat gibi düşünülmüş olabilir.

YİK Toplantısı

17 Aralık Zirvesi sonrası dönem isabet etmesi dolayısıyla istisnai bir öneme sahip geleneksel Ankara YİK resepsiyonuna ve toplantısına ilgi çok yüksek düzeyde gerçekleşti. İçlerinde, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Abdullah GÜL'ün de bulunduğu kabine üyeleri, üst düzey bürokratlar ve TÜSİAD üyelerinin katılım sağladığı YİK kokteyline katılım yaklaşık 500 kişi civarında gerçekleşmiştir. Takip eden gün gerçekleştirilen YİK toplantısına onur konuşmacısı olarak Başbakan Sayın Recep Tayip Erdoğan katılmıştır. TÜSİAD'ın ve sivil toplumun AB sürecine kritik katkısının altını çizen Sayın Başbakan yeni dönemde için oldukça umutlu bir profil öngörmüş, öte yandan eksik yapısal düzenlemeler ve ağır bürokrasiden rahatsızlığını dile getirmiştir.

YTL Geçiş Süreci

1 Ocak 2005 itibarıyla Türk Lirasından altı sıfır atılarak Yeni Türk Lirasına geçilmiştir. Ekonominin genel görünümündeki olumlu gidişat özellikle enflasyonun T.C. Merkez Bankası hedefleri doğrultusunda düşmesi TL'ye itibar kazanmaya dönük geçişin başarı şansını artırmaktadır. Özellikle bankacılık sisteminin sürece gerekli hazırlıkları tamamlayarak girdiği ve geçişin sorunsuz olduğu görülmektedir. Diğer ekonomik birimlerin de YTL'ye kısa sürede uyum sağlayacağı ve yaklaşan Kurban Bayramıyla birlikte TL'nin önemli ölçüde piyasadan çekileceği öngörülmektedir.

**2005 TBMM
Gündemi**

TBMM, yeni dönemde daha belirgin bir AB Müktesebatı referansı izleyecektir. Parlamento içi etkileşim ve koordinasyonun müzakereler bağlamında daha ileri bir seviyede gerçekleştirilmesi gereklidir. Bu çerçevede 2005 yılı içerisinde TBMM'de yeni bir model öngörülmesi olasılık dahilindedir.

Yeni dönemde önem arz eden öncelikli taslak mevzuat çalışmaları şunlardır:

- Finansal Hizmetler Kanunu Tasarısı Taslağı (Bankacılık Kanunu)
- Sosyal Güvenlik Reformuna ilişkin kanunu tasarısı taslakları
- Gelir İdaresinin Özerkleştirilmesine ilişkin kanunu tasarısı taslağı
- Uzun Vadeli Konut Finansmanı Sistemine ilişkin kanunu taslağı
- Dokunulmazlıkları da içermek üzere yaklaşık 50 maddeden oluşan Anayasa değişikliği taslağı,
- Seçim Sisteminde değişiklik çalışmaları

II. YASAMA SÜRECİ

2005 yılı, Türkiye'nin gerek siyasi ve hukuki, gerek iktisadi ve sosyal yapısı açısından kapsamlı bir dönüşümün en önemli aşamalarından birisi olmaya aday görünmektedir.

Bu çerçevede 2005 yılının içerisinde bulunduğumuz bu ilk günlerinde, 2005 yılı gündemini ana hatlarıyla ve yasama sürecine ağırlık vererek özetlemek faydalı görünmektedir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, yasama süreci perspektifinde 2005 yılı, Türkiye için özellikle hukuki ve iktisadi alanlarda büyük beklentilerle doludur:³

I. Hukuki Beklentiler

2005 yılında hukuk sisteminin özüne ilişkin kapsamlı değişikliklerin gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Yasama sürecinde ilerleme hızına ve TBMM'ye yakınlık durumu da göz önüne alınarak bir tasnife gidilirse bu alandaki öncelikli temel mevzuat çalışmaları şu şekilde gruplandırılabilir:

- **Yargı ve Yargı Dışı Uyuşmazlık Çözümleri**

Birinci grupta gerek idarenin eylem ve işlemlerinin işleyişini, gerek bunlara ilişkin yargılama ve yargı dışı ihtilaf giderme usullerini doğrudan etkileyen mevzuat çalışmaları bulunmaktadır. Bu alanda belirtilebilecek temel mevzuat çalışmaları şunlardır:

- İdarenin eylem ve işlemlerinin işleyişini düzenleyen ve halen T.C. Başbakanlık'da bulunan **Genel İdari Usul Kanunu** Tasarısı Taslağı ile bunlara ilişkin yargı usulünü ortaya koyan ve yine T.C. Başbakanlık'da bulunan **İdari Yargılama Usulü Kanunu** Tasarısı Taslağı
- T.C. Adalet Bakanlığı'nda çalışmaları tamamlanmak üzere olan, yine idarenin eylem ve işlemlerinin hukuka uygunluk denetimi dışında "İyi Yönetişim", "İnsan Haklarına Saygı", "Hakkanियet" ve "Yerindelik" açısından konu ve olay bazlı olarak denetlenmesi amacıyla Türkiye açısından yeni bir kurumun ihdasını öngören **Kamu Denetçiliği (Ombudsman) Kurumu Kanunu** Tasarısı Taslağı
- 2461 sayılı **Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu**'nda çeşitli düzenlemeler öngören ve **yargı dışı ihtilaf giderme usullerini** geliştirmeyi hedefleyen taslak çalışmalar (Bu çalışmalar uzun zamandır sürdürülmekle birlikte henüz olgunlaşmamıştır.)

³ Burada belirtilen mevzuat geliştirme çalışmaları, gerek T.C. Başbakanlık'a sevk edilmiş bulunan, gerek ilgili bakanlıklar başta olmak üzere çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanan kanun tasarısı taslaklarını göz önünde bulundurmaktadır.

- **Siyasi Mevzuat Çalışmaları**

İkinci grupta ise özellikle son aylarda daha çok telaffuz edilmeye başlanan ve doğrudan siyaset ile siyasi sisteme yönelik hukuki düzenleme çalışmaları bulunmaktadır. Bu alanda belirtilebilecek temel mevzuat çalışmaları ise

- **Anayasa değişikliği çalışmaları** başta olmak üzere,
- **Başkanlık Sistemine** yönelik çalışmalar ve
- **Siyasi Partiler Kanunu ile Seçim Sistemine** ilişkin çalışmalardır.

Siyasi alanda vurgulanan bu başlıklara ilişkin açıklanan değişikliklerin gerçekleştirilebilmesi daha zor görünmektedir. Öte yandan bu alanlarda yaşanabilecek gelişmelerin büyük oranda müzakerelerin açılması öncesinde ortaya çıkması beklenmektedir.

- **AB Müktesebatına Uyum**

2005 yılından itibaren büyük önem kazanması beklenen bir başlık olan AB müktesebatına uyum başlığı, bütün hukuki düzenlemeleri yatay kesen bir yapıya sahiptir. Müzakerelerin öngörüldüğü gibi Ekim ayında başlaması ve özellikle AB müktesebatı ile farklılıkları saptamaya yönelik Tarama Sürecinin sonuçlanması durumunda hemen her alana ilişkin önemli mevzuat değişikliklerinin yaşanması beklenmektedir. Bu doğrultuda bakanlıklar başta olmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşlarında uyuma ilişkin hazırlık çalışmalarının ilerlemekte olduğu ifade edilmektedir.

II. İktisadi Beklentiler

2005 yılı Türkiye ekonomisi açısından da büyük değişiklik ve dönüşümler beklenen bir yıl olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye'nin iktisadi çerçevesinde önemli gelişmeler yaşanması beklenen temel değişik alanları aşağıda sıralanmaktadır.

- **Gelir İdaresinin Yeniden Yapılandırılması**

IMF destekli makro uyum program açısından da büyük önem arz eden ve cari durumda T.C. Maliye Bakanlığı'na **bağlı** olan gelir idaresinin, özleştirilmesini öngören "**Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı**"nın kısa süre içerisinde TBMM'ye sevk edilerek kanunlaşması beklenmektedir. Bu alanda yaşanacak gelişmeler ve sistemin başarılı olması, başka bir ifade ile kamu sektörünün temel gelir kalemi olan vergilerin sağlıklı ve zamanlı bir biçimde tarh ve tahsil edilmesi, özellikle kayıt dışı ekonomi ile mücadele açısından kritik bir öneme sahiptir.

- **Finansal Sistem**

Finans sistemi alanında çerçeveyi çizen ve geliştiren üç başlık altında son derece önemli beş temel mevzuat çalışması bulunmaktadır:

- Krediye aracılık eden kuruluşları, ya da daha yaygın tabiri ile bankacılık sistemini teferruatıyla düzenleyen **“Finansal Hizmetler Kanunu Tasarısı Taslağı”** finans sektörü açısından büyük önem taşımaktadır. Bu kanun taslağı Türk bankacılık sisteminin Avrupa Birliği bankacılık sistemine entegrasyonu ve Basel II’ye uyum açısından da büyük önem arz etmektedir.
- İpotek Bankacılığı (Mortgage Banking) alanında bir başlangıç oluşturmayı hedefleyen **“Uzun Vadeli Konut Finansman Sistemine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı”**nın kanunlaşması ile Türkiye’de finansal sistemin önemli ölçüde derinleşmesi beklenmektedir.
- Finans sektörü açısından en önemli unsurlardan bir tanesi sigortacılık sisteminden elde edilen fonlardır. Bu yaklaşımla sosyal güvenlik reformuna bağlı olarak **genel emeklilik ve sağlık sigortaları** alanında yeniden yapılandırmaya gidilmesi, sigortacılık **sisteminin en büyük fon havuzlarının** özellikle değerlendirilme biçimlerinin yeniden tanımlanması imkanı sebebiyle finansal sistem açısından büyük öneme sahiptir.

2005 yılı içerisinde bu alanın yeniden düzenlenmesi beklenen önemli mevzuat çalışmaları şunlardır: **“Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısı Taslağı”, “Emeklilik Sigortası Kanunu Tasarısı Taslağı”, “Sosyal Güvenlik Kurumunun Teşkilat ve Görevlerine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı”**

- **Sosyal Güvenlik Reformu**

Sosyal Güvenlik Reformu, finansal sistemi -yukarıda da belirtildiği üzere- doğrudan etkilemektedir. Öte yandan anılan fonlarda ortaya çıkan açıkların Hazine Müsteşarlığı finanse edildiği ve bu amaçla yapılan **tahvil ve bono itfalarının** finans sistemi açısından kısmi belirleyiciliğe sahip olduğu göz önüne alındığında, sosyal güvenlik reformunun finansal sistem üzerinde ikinci bir doğrudan etkisi daha ortaya çıkmaktadır.

- **Kamu ve Personel Reformu**

Kamu reformu ve personel reformu, gerçekleştirilebilmeleri durumunda 2005 yılının en önemli yasama çalışmaları arasında yer alacaktır. Bu alanlarda yapılacak düzenlemeler, diğer etkilerinin yanı sıra, iktisadi açıdan da önemli etkiler doğuracaktır.

A. Geçtiğimiz Dönemde Çıkan Önemli Kanunlar

2004 yılı Aralık ayında 4 tanesi uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin uygun bulunması ve onaylanmasına ilişkin olmak üzere toplam 21 adet kanun tasarısı görüşülerek kabul edilmiştir. Aralık ayında kabul edilen bütün⁴ kanunlar aşağıdaki tabloda tarih sırasına göre tasnif edilmiştir:⁵

Aralık 2004		
Kanunun Adı	Kabul Tarihi	Numarası
Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile Tarımda Kendi Adına Ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu Kapsamında Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2005 Yılında Yapılacak Artışlar Hakkında Kanun	30.12.2004	5282
Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumuna İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	30.12.2004	5281
2003 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu	28.12.2004	5280
2005 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu	28.12.2004	5279
2003 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu	28.12.2004	5278
2005 Mali Yılı Bütçe Kanunu	27.12.2004	5277
190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	25.12.2004	5276
Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun	13.12.2004	5275
Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	09.12.2004	5274

⁴ Uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin uygun bulunması ve onaylanmasına ilişkin kanunlar tablolarda gösterilmemektedir.

⁵ Kanunun metnine ulaşabileceğiniz TBMM resmi web sitesi adresleri şu şekildedir:

[http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k\(kanun_sayisi\).html](http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k(kanun_sayisi).html)

Örnek: 5181 sayılı kanunun metnine ulaşmak için TBMM resmi web sitesi adresi

<http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5181.html> şeklindedir.

Arsa Ofisi Kanunu ve Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılması ile Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünün Kaldırılması Hakkında Kanun	08.12.2004	5273
Belediye Kanunu	07.12.2004	5272
Ceza Muhakemesi Kanunu	04.12.2004	5271
Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu İle 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.12.2004	5266
Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.12.2004	5265
Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	02.12.2004	5264
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	01.12.2004	5263
Organik Tarım Kanunu	01.12.2004 ⁶	5262

B. Yeni Kanun Tasarıları

Kasım ayı içerisinde TBMM kayıtlarına giren ve TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan tasarılar, TBMM (Esas) İhtisas Komisyonları'na göre aşağıdaki tabloda sıralanmıştır:

Kanun Tasarısının Başlığı	TBMM'ye Geliş Tarihi	Son Durum
Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu İle Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu Kapsamında Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2005 Yılında Yapılacak Artışlar Hakkında Kanun Tasarısı	27.12.2004	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	17.12.2004	Plan ve Bütçe Komisyonu

⁶ 30 Kasım 2004 tarihinde gerçekleştirilen 23. Birleşim'de kabul edilen kanun tasarısının kabul tarihi, tasarı gece yarısını geçtikten sonra kabul edilmesi hasebiyle 01 Aralık 2004 olarak kaydedilmiştir.

Denizcilik Müsteşarlığı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	01.12.2004	
Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	03.11.2004	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	03.11.2004	Plan ve Bütçe Komisyonu
Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	03.11.2004	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	02.11.2004	Milli Savunma Komisyonu
Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	02.11.2004	Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu
Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu, Harp Akademileri Kanunu, Harp Okulları Kanunu ve Astsubay Meslek Yüksekokulları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	01.11.2004	Milli Savunma Komisyonu

C. TBMM İhtisas Komisyonları

TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan kanun tasarıları, TBMM (Esas) İhtisas Komisyonları'na göre aşağıdaki tabloda tasnif edilmiştir:

TBMM İhtisas Komisyonları'nda Görüşülen Kanun Tasarıları

İlgili Komisyon	Görüşülen Tasarı	Son Durum
Adalet Komisyonu	Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı	Kanunlaştı - 5271
	Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı	Kanunlaştı - 5252
	Ceza ve Tedbirlerin İnfazı Hakkında Kanun Tasarısı	Kanunlaştı - 5275
Çevre Komisyonu	Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	(1), (2), (3)
	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun Tasarısı	---
Plan ve Bütçe Komisyonu	Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	Kanunlaştı - 5282
	Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun Tasarısı	Gündemde
	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Hakkında Kanun Tasarısı	---
	Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	---
	Mikro Finans Kuruluşları Hakkında Kanun Tasarısı	---
	Türkiye İstatistik Kanunu Tasarısı	---
	İl Özel İdareleri Kanunu Tasarısı	Kanunlaştı - 5197 (3) (Veto)
	Belediyeler Kanunu Tasarısı	(Veto) Gündemde
	Tarım Sigortaları Kanunu Tasarısı	---
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi	***7
	Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	Kanunlaştı - 5274
	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun Tasarısı	Gündemde
	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu Tasarısı	Gündemde
	Elektrik Piyasası Kanunu, Doğalgaz Piyasası Kanunu ve Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı	Gündemde
	Petrol Kanunu Tasarısı	---
	Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı	Gündemde
	Tohumculuk Kanunu Tasarısı	Gündemde

1: Alt komisyondadır.

2: Öncelikli olarak ele alınması kararlaştırılmıştır.

3: TÜSİAD Görüşü sunulmuştur.

⁷ Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkında Kanun, Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir. Teklif ile; Oda, borsa ve Birlik organlarına, görevi kötüye kullanma suçundan dolayı altı aydan az hapis cezası olanların da seçilebilmesi, Oda ve borsa seçimlerinde oy kullanacak şirket üst yönetici ve temsilcilerinin ahzu kabza yetkili olması ve bu halin seçimlerden önceki altı ay öncesini kapsaması ile ilgili şartın Mart 2005 yılındaki seçimlerde uygulanmaması; 4572 sayılı Kanunla kurulan

D. TBMM Genel Kurulu

TBMM Danışma Kurulu Önerisi⁸ ile belirlenen çalışma programına uygun bir biçimde çalışmalarını sürdürecektir olan TBMM Genel Kurulu **yarın (04.01.2005)** gerçekleştirilecek **46. Birleşim** için hazırlanan **TBMM Genel Kurulu Gündemi'nin "Kanun Tasarı ve Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler"** bölümü **170 gündem maddesinden oluşmaktadır.**

Bu gündem maddelerinden **120** tanesi "**Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu**"na itirazlarından oluşmaktadır.

Geri kalan 50 madde incelendiğinde; TBMM Genel Kurulu Gündemi'nde birisi **Belediye Kanunu** Cumhurbaşkanlığı iade tezkeresi ve **12** tanesi uluslararası belgelerin onaylanmasının uygun bulunduğu olmak üzere toplam **27 adet kanun tasarısı** bulunmakta, **6 tanesi için** komisyon raporu hazırlanmış **20 kanun teklifi** ve **2 tanesi için komisyon raporu hazırlanmış 3 TBMM İktüzüğü değişiklik teklifi** bulunmaktadır. TBMM İhtisas Komisyonlarınca rapor hazırlanmamış olan **14 kanun teklifi** ve **1** içtüzük teklifi TBMM İktüzüğü 37. maddesi⁹ uyarınca doğrudan gündeme alınan tekliflerdir.

Aralık ayında, toplam 21 kanun tasarısını görüşerek kabul eden TBMM Genel Kurulu, 2005 yılı ile birlikte 3 Yasama Yılı'nın ikinci çeyreğine adım atmıştır.

Öte yandan, Gündem'de denetime ilişkin çok sayıda madde birikmiş bulunmasına karşın, **yasama gündeminde yoğunluğun azalmış olması sebebiyle** bu maddelerin yasama sürecinde bir aksamaya neden olması beklenmemektedir.

Yeniden Yapılandırma Kurulunun dört yıl olan görev süresinin, İkraz Anlaşması ile sağlanan kredinin kapanış tarihi arasında uyum sağlanması için, Kurulun görev süresi ile ilgili hüküm metinden çıkartılması öngörülmektedir.

⁸ 11.12.2002 tarihli 8 inci Birleşiminde kabul edilen TBMM Danışma Kurulu Önerisi uyarınca:

"(TBMM) Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün Denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde Birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, Sunuşlar ve İşaret Oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılmasının (TBMM) Genel Kurulun oyuna sunulması, (TBMM) Danışma Kurulunca uygun görülmüştür."

Bu öneri doğrultusunda benimsenen TBMM Genel Kurulu çalışma programı, 1 Ekim 2004 tarihinde başlayan 22. Dönem 3. Yasama Yılı'nda da uygulanmaktadır.

⁹ Komisyonlarda inceleme süresini düzenleyen 37. madde uyarınca tekliflerin esas komisyonlara havale gününden itibaren en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılması gerekir. Bu sürenin bitiminde, teklifin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını Hükümet veya teklif sahipleri isteyebilirler. Daha detaylı bilgi için bakınız : <http://www.tbmm.gov.tr/ictuzuk/ictuzuk.htm>.

E. Önümüzdeki Dönemde TBMM Genel Kurulu Gündemi

Önümüzdeki dönemde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi beklenen ve TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan bazı kanun tasarıları aşağıda sıralanmıştır.

(TBMM Genel Kurulu'nda yapılacak görüşmelere ilişkin vade klasifikasyonu tamamen cari durumdaki beklentilere dayalı olarak yapılmaktadır. Bu çerçevede, tasarıların görüşülme sırasının TBMM Danışma Kurulu kararı ile değiştirilebileceği ve gerek taslak metinlerin, gerek tasarıların yasama sürecinde ilerleme hızının Hükümetin iradesindeki değişiklikler doğrultusunda gerçekleşeceği dikkate alınmalıdır.)

“Kısa Vade” klasifikasyonu kapsamında belirtilen mevzuat geliştirme çalışmaları; kısa vade içerisinde kanunlaşması yönünde siyasi irade bulunan **kanun tasarılarını (TBMM'ye sevk edilmiş metinleri)** içermektedir.

“Orta Vade” klasifikasyonu kapsamında belirtilen mevzuat geliştirme çalışmaları; yasama sürecinde olağan prosedür çerçevesinde ilerlemesi beklenen **kanun tasarılarını (TBMM'ye sevk edilmiş metinleri)** içermektedir.

“Uzun Vade” klasifikasyonu kapsamında belirtilen mevzuat geliştirme çalışmaları; TÜSİAD İhtisas Komisyonları tarafından izlemeye alınan veya alınma potansiyeli bulunan, ilgili bakanlık, kamu kurum ya da kuruluşu uhdesinde sürdürülen **“bazı” ön yasama çalışmalarını (kanun tasarısı taslaklarını)** içermektedir.

Kısa Vade

- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Tasarısı
- Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun **Tasarısı** ile 6968 Sayılı Zirai Mücadele ve Karantina Kanununun 16ncı Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun **Teklifi**
- Tohumculuk Kanunu Tasarısı
- Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- Dahiliye Memurları Kanunu, İl İdaresi Kanunu, İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu Tasarısı

Orta Vade

- Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun Tasarısı
- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı
- Belediyeler Kanunu
- Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- Elektrik Piyasası Kanunu, Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
- Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun Tasarısı
- Kozmetik Kanunu Tasarısı
- Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- **Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısı¹⁰**
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı

Uzun Vade

İlgili bakanlık, kamu kurum ya da kuruluşu uhdesinde bulunan ve çalışmalara ilişkin ön bilgi aktarımında fayda görülen **“bazı”** önemli mevzuat geliştirme çalışmaları şu şekildedir:

- Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu Tasarısı Taslağı
- Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı
- Vakıflar Kanunu Tasarısı Taslağı
- Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına ve Yüksek Hâkimlik Tazminatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı
- İdari Yargılama Usulü Kanunu Tasarısı Taslağı
- Genel İdari Usul Kanunu Tasarısı Taslağı
- Tarım Kanunu Tasarısı Taslağı
- Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu Tasarısı Taslağı
- Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Tasarısı Taslağı

¹⁰ Mezkur tasarının komisyona geri çekilerek gözden geçirilmesi beklenmektedir.

- Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı
- Finansal Hizmetler Kanunu Tasarısı Taslağı
- Uzun Vadeli Konut Finansman Sistemine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı
- Sosyal Güvenlik Reformuna İlişkin Kanun Tasarısı Taslakları
  - Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısı Taslağı
  - Emeklilik Sigortası Kanunu Tasarısı Taslağı
  - Sosyal Yardımlaşma Sistemi Kanunu Tasarısı Taslağı
  - Sosyal Güvenlik Kurumunun Teşkilat ve Görevlerine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı
- Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı
- Kamu Personelinde Ayrıcalıkların Kaldırılmasına İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı
- (Yeni) Türk Ceza Kanunu Tasarısı Taslağı
- Borçlar Kanunu Tasarısı Taslağı
- Bölgesel Kalkınma Ajansı Tasarısı Taslağı
- Kamuda Personel Reformuna İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı
- Ticari Sırlar Kanunu Tasarısı Taslağı
- Devlet Sırlar Kanunu Tasarısı Taslağı
- Bilirkişilik Kanunu Tasarısı Taslağı
- Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı Taslağı
- Yargı Reformuna İlişkin Çalışmalar
- Seçim Kanunu İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı
- Siyasi Partiler Kanununa İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı
- Anayasa Değişiklikleri
- Ulusal Bilgi Güvenliği Kanunu Tasarısı Taslağı

III. KURUMSAL İLETİŞİM PLATFORMLARI

A- Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu - YOİKK

Geçtiğimiz ay içerisinde Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu toplantı gerçekleştirmemiştir. Öte yandan, geçtiğimiz aylar içerisinde yatırım ortamını iyileştirme sürecinde, yeni açılımlara, yeni fikirlere, tıkanan noktalarda alternatif çözüm önerilerine duyulan ihtiyaç sebebiyle **II. Kızılcahamam Yatırım Konferansı'nın** toplanması kararlaştırılmıştır. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından organize edilen bu konferans 7-9 Ocak 2005 tarihlerinde Kızılcahamam'da toplanacaktır.

B- Reform İzleme Grubu - RİG

Avrupa Birliği Komisyonu'nun 6 Ekim Raporları ile siyasi kriterlerin yeterli düzeyde karşılanmış olduğu hususunu teyit etmiş olması ile RİG birincil işlevini yerine getirmiştir.

TÜSİAD Ankara Temsilciliği, politik reform ve uyum süreçlerinin izlenmesi konusunda çalışmalarını sürdürerek gerekli bilgileri zamanlı olarak aktarmaya devam edecektir.

C- Avrupa Birliği İletişim Grubu - ABİG

Avrupa Birliği İletişim Grubu'nun önümüzdeki dönemde iç ve dış iletişimi kapsayan yeni bir yapılanmaya gitmesi beklenmektedir.

Avrupa Birliği Konseyi'nin 17 Aralık Kararından sonra Avrupa Birliği İletişim ve Tanıtım modeli yeni bir perspektifle yeniden şekillenecektir. Bu yeni model çerçevesindeki çalışmaların nasıl gelişeceği Bülten vasıtasıyla aktarılacaktır.

D- Ekonomi Koordinasyon Kurulu - EKK

Ekonomi Koordinasyon Kurulu, makro ekonomi başta olmak üzere, ekonomi gündemine ilişkin her türlü konuda yaşanan gelişmeler konusunda zamanlı ve etkili koordinasyonu sağlayarak Türkiye için mümkün olan en üst verimlilik düzeyine ulaşmak amacıyla her hafta Cuma günü Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Abdülatif Şener'in başkanlığında toplanmaktadır.

EKK geçtiğimiz ay içerisinde aşağıda sıralanan gündem maddeleri çerçevesinde iki toplantı gerçekleştirmiştir.

16 Aralık 2004 Tarihli Toplantı Gündemi

- Kamu İktisadi Teşebbüslerinin finansman durumu, sorunları ve 2005 yılına ilişkin hedeflerinin değerlendirilmesi ile performanslarının iyileştirilmesi için yapılması gereken faaliyetlerin belirlenmesi
- Ekonomideki gelişmelerin değerlendirilmesi

21 Aralık 2004 Tarihli Toplantı Gündemi

- Teşvik uygulamalarının değerlendirilmesi
- Ekonomideki gelişmelerin değerlendirilmesi

E- Ekonomik ve Sosyal Konsey – ESK

Ekonomik ve Sosyal Konsey'in çalışmalarını daha verimli ve etkili bir biçimde sürdürebilmesini temin etmek amacıyla 11 Nisan 2001 tarihinde kabul edilen "Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Kuruluşu, Çalışma Esas ve Yöntemleri Hakkında Kanun"da kapsamlı bir güncellemeye gidilmesi beklenmektedir. **DPT tarafından sürdürülen kanun taslağı ile ilgili çalışmaların bugünlerde tamamlanması ve AB uygulamalarına paralel, geniş katılımlı bir yapıya sahip bir kanunun oluşturulması beklenmektedir.**

IV. TÜSİAD ANKARA TEMSİLCİLİĞİ'NİN KATILIMLARI

Ankara Temsilciliğinin TÜSİAD Adına Katılım Sağladığı Faaliyetler

- Reuters Uluslararası Servis Muhabiri Selçuk GÖKOLUK ile Yatırım Ortamı ve 2005 Yabancı Sermaye Beklentileri ile ilgili sohbet toplantısı
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Yardımcısı Halil İbrahim AKÇA ve Türkiye Kalkınma Bankası Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Taci BAYHAN ile TÜSİAD - Türkiye Kalkınma Bankası - Devlet Planlama Teşkilatı Bölgesel Kalkınma Politikalarında Kurumsal İşbirliği toplantısı
- Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve UNDP Bölge Müdürü Mr. Kalman MIZSEI, Birleşmiş Milletler Türkiye Temsilcisi Mr. Jakob SIMONSEN, Birleşmiş Milletler Türkiye Temsilci Yardımcısı Ms. Sarah POOLE, Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığı Önleme Komitesi Dönem Başkanı Prof. Feride ACAR, UNDP Bölgesel Danışma Kurulu Üyesi Prof. Ayşe AYATA katılımı ile Türkiye İş Dünyası, Ulusal ve Uluslararası Ekonomik Yapı konulu yemekli toplantı
- YOİKK İstihdam Teknik Komitesi
- Almanya Büyükelçiliği Ekonomi Müsteşarı Renata SCHIMKOREIT ile görevine yeni atanmış olması vesilesi ile Ankara gündemine yönelik yemekli toplantı
- Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Savaş YILDIRIM ile Avrupa Birliği Ulaştırma Müktesebatı ile ilgili toplantı
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Yardımcısı Lütfi ELVAN başkanlığında Avrupa Birliği Bölgesel Kalkınma Politikaları toplantısına katılım
- ODTÜ Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erol TAYMAZ ile TÜSİAD Büyüme Stratejisi toplantısı
- Fransa Büyükelçiliği Ekonomi Müşaviri Jean-Maurice VERBOIS ve Ticaret Müşaviri Pierre GOUDIN ile 2005 Makro Uyum Programı ile ilgili görüş alışverişi toplantısı
- EU Banking Federation Yetkilileri ile Türkiye'de Bankacılık Sektörü ve İlgili Düzenlemeleri konulu toplantı
- Hazine Müsteşar Yardımcısı Cavit DAĞDAŞ ile YOİKK ile ilgili toplantılar
- YOİKK İstihdam Teknik Komitesi Toplantısı
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Adem ŞAHİN ile Endüstri Bölgeleri Kanununa yönelik toplantı
- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Dr. Ahmet TIKTIK ile Paris'te CEPİİ ve BIAC ile düzenlenen Avrupa Birliği Ekonomisinde Türkiye: Uzun Vadeli Kalkınma Perspektifleri Semineri'ne katılım
- MEGEP Ulusal Öğretim Programları ve Yeterlilik Sistemi Politika Grubu Toplantısı

- Uluslararası Ombudsmanlık Konferansı
- TESEV Devlet Sırrı Ankara Toplantısı
- Mr. David Loevinger (Office of Int. Affairs, US Department of Treasury) başkanlığında Türkiye Ekonomisi toplantısı
- TÜSİAD Kamu Reformu Çalışma Grubu Başkanı Yılmaz Argüden ve TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Burhan KUZU ile Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun, İl Özel İdaresi Kanunu ve Belediye Kanunu ile ilgili toplantı
- TÜSİAD Kamu Reformu Çalışma Grubu Başkanı Yılmaz Argüden ve TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Sait AÇBA ile Belediye Kanunu ve İl Özel İdaresi Kanunu ile ilgili toplantı
- TÜSİAD Kamu Reformu Çalışma Grubu Başkanı Yılmaz Argüden ve Başbakanlık Müsteşarı Prof. Dr. Ömer DİNÇER ile Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı ile ilgili toplantı
- Cumhurbaşkanlığı Dışişleri Başdanışmanı Büyükelçi Sermet ATACANLI ile TÜSİAD 2005 Programı bağlamında toplantı
- TÜSİAD Üye Toplantılarına katılım ve sunum
- MESEP İş Piyasası Çalışma Grubu - Hayat Boyu Öğrenme Çalışma Grubu Toplantısı
- Türkiye'nin Sesi Radyosunda 17 Aralık Avrupa Birliği Perspektifi konulu söyleşiye katılım
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı Tuncay TEKSÖZ ile Sosyal Güvenlik Reformu toplantısı
- Avrupa Birliği Üye Ülke Büyükelçileri ile yemekli toplantı
- Başbakanlık Başdanışmanı ve Dışişleri Bakanı Doç. Dr. Abdullah GÜL'ün AB Danışmanı Ahmet SEVER ile gündeme yönelik seri toplantılar
- Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Cüneyt YÜKSEL ile birlikte National Democratic Institute Direktörü Mr. Peter Van PRAAGH ile Türkiye ve ABD'de kamu kesiminde etik konulu toplantı
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Dr. Ahmet TIKTIK ile 17 Aralık Avrupa Birliği Perspektifi konulu toplantı
- Avrupa Birliği İletişim Grubu Toplantısı
- Ekonomistler Platformu Toplantısı
- DPT e-Dönüşüm Türkiye Projesi Danışma Kurulu III. Toplantısı
- İsrail Büyükelçiliği Müsteşarı Emmanuel NASHON ile Türkiye - İsrail Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesine Yönelik toplantı

V. AB MÜKTESEBATINA UYUM VE İDARİ KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde aday ülkelerin mali yardımlar ile desteklenmesi genişleme sürecinin en önemli enstrümanıdır. Türkiye 2001 yılına kadar büyük ölçüde Akdeniz ülkelerinin yararlandığı MEDA Programı kapsamında Avrupa Birliği'nden mali yardım imkanı sağlamıştır. Bundan sonraki dönemde aday ülke konumunda daha geniş kapsamlı mali kaynaklara ulaşma imkanı bulmuştur. Bu sürece ilişkin olarak Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından hazırlanmış olan not aşağıda bilginize sunulmaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİ MALİ YARDIMLARI HAKKINDA BİLGİLENDİRME NOTU

Mali Yardımlara İlişkin Hukuki ve Kurumsal Yapı

Ülkemizin Avrupa Birliği üyeliğine adaylığının Aralık 1999'daki Helsinki Zirvesinde kabulüyle birlikte, diğer pek çok alanda olduğu gibi Avrupa Birliği ile yürütülen mali işbirliğinde de önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bu doğrultuda, daha önce Avrupa Birliğinin diğer Akdeniz ülkeleriyle yürüttüğü MEDA işbirliği programı kapsamında yardım almakta olan ülkemiz, 2002 yılından itibaren adaylık statüsü çerçevesinde şekillenen "Katılım Öncesi Mali Yardım" isimli yeni bir mekanizmadan faydalanma sürecine girmiştir.

Avrupa Birliği tarafından sağlanan hibe nitelikli katılım öncesi mali yardımların kullanılabilmesi için tüm aday ülkelerin Merkezi Olmayan Uygulama Sistemi adı verilen yeni bir yapılanmaya gitmeleri şart koşulmuş ve bu çerçevede söz konusu sistem 18 Temmuz 2001 tarih ve 2001 / 41 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Ülkemizde de oluşturulmuştur. Sistemin temel amacı, projelerin seçimi için gerekli önceliklerin tespitinden, projelere ilişkin ihale ve ödemelerden ve Avrupa Birliği tarafından sağlanan fonların yönetilmesinden sorumlu makam ve kurumların birbirinden ayrılması ve bunlar arasındaki koordinasyon mekanizmasının somut bir şekilde ortaya koyulması yoluyla etkinliğin artırılmasıdır.

Bu çerçevede; Avrupa Birliği ile mali işbirliğinin koordinasyonunu, projelerin öncelikler doğrultusunda seçilmesini, hazırlık çalışmalarının yapılmasını ve izlenmesini sağlayacak ve Avrupa Komisyonu ile yıllık yardım programına ilişkin Finansman Zaptını imzalayacak olan Ulusal Yardım Koordinatörlüğü görevi, Avrupa Birliği ile ilişkilerden sorumlu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısına verilmiştir. Ulusal Yardım Koordinatörlüğü görevi Sayın Abdullah GÜL tarafından yürütülmektedir. Başbakanlık Genelgesi gereği Avrupa Birliği Genel Sekreterliği de Ulusal Yardım Koordinatörünün sekreteryasını yürütmektedir. Dolayısıyla söz konusu mali yardımları programlama ve izleme çalışmaları fiilen Genel Sekreterliğimizce koordine edilmektedir. Avrupa Birliğinden sağlanacak mali yardımlar Hazine Müsteşarlığı tarafından açılacak ve yönetilecek bir Ulusal Fonda toplanacaktır. Fonu yönetmek ve bu kaynağın projelerin uygulanmasında kullanılmasını sağlamak üzere Ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak tanımlanmıştır. Yıllık programlar

kapsamında finanse edilmesi kararlaştırılan projelere ilişkin ihale süreçleri de aynı Başbakanlık Genelgesi ile oluşturulan Merkezi Finans ve İhale Birimince yürütülmektedir. Yeni yapılanmanın önemli unsurlarından olan Merkezi Finans ve İhale Birimi ile Ulusal Fonun kuruluşuna ilişkin Mutabakat Zabitleri Avrupa Birliği ile imzalanmıştır. Söz konusu belgeler 30 Ocak 2003 tarihinde TBMM tarafından onaylanmış ve 4 Şubat 2003 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yukarıda bahsedilen kurumsal yapılanma çerçevesinde işleyen mali işbirliği mekanizması, Avrupa Birliğinin 17 Aralık 2001 tarihinde kabul ettiği “Türkiye için Katılım Öncesi Mali Yardıma Dair Çerçeve Tüzük” doğrultusunda, öncelikle Katılım Ortaklığı Belgesi, İlerleme Raporları ve Ulusal Programımızda ifade olunan ve Ülkemizin adaylık yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için gerekli kurumsal kapasite geliştirme faaliyetlerini hedeflemektedir. Bu kapsamda, müktesebat uyumunun sağlanması ve uygulamanın güçlendirilmesi gereken alanlarda danışmanlık hizmetleri ve yine bu amaca yönelik olmak üzere altyapı yatırımı desteği sağlanmaktadır. Kuşkusuz bu tip projelerde temel faydalanıcılar müktesebat uyum yükümlülüğü taşıyan kamu kurum ve kuruluşları olmaktadır. Ancak, gerek Ülkemizdeki bölgelerarası gelişmişlik farklarının gerekse Ülkemizle Avrupa Birliği arasındaki gelişmişlik farkının azaltılabilmesi için, Avrupa Birliği senelik mali yardım tahsisatının yaklaşık 1/3’ü bölgesel kalkınma, KOBİ’lere destek, sınır ötesi işbirliği gibi ekonomik ve sosyal uyum öncelikli projelere kullanılmaktadır. Ekonomik ve sosyal uyum kapsamındaki projelerin, Yüksek Planlama Kurulu’nun 22 Aralık 2003 tarih ve 2003/61 sayılı Kararıyla kabul edilmiş olan “Ön Ulusal Kalkınma Planındaki” stratejik çerçeveye oturması şarttır.

AB’nin sağladığı hibe nitelikli katılım öncesi mali yardım, yukarıda bahsedilen öncelikler doğrultusunda seçilen projelerin desteklenmesi şeklinde kullanılmaktadır. Öncelik alanı ne olursa olsun tüm proje önerileri, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından koordine edilen ve ilgili kurum ve kuruluşların katılımının sağlandığı programlama adı verilen bir süreç içerisinde değerlendirilmektedir. Katılım Ortaklığı Belgesi, İlerleme Raporları, Ulusal Program ve Ön Ulusal Kalkınma Planı çerçevesinde değerlendirilen bu önerilerden uygun ve öncelikli olanlar standart AB proje formatı çerçevesinde geliştirilmekte ve bu şekilde oluşturulan senelik proje paketleri Ulusal Yardım Koordinatörü tarafından Avrupa Komisyonuna iletilmektedir. Bu şekilde özetlenebilecek programlama süreci her sene Ağustos-Eylül aylarında başlatılmakta ve Mart-Nisan gibi tamamlanmaktadır. Komisyonun değerlendirme mekanizmalarından geçip onay alan paket, Ulusal Yardım Koordinatörü ve Avrupa Komisyonu yetkilileri tarafından imzalanan bir Finansman Zaptıyla fiilen uygulanmaya başlamaktadır.

Katılım Öncesi Mali Yardımlar Çerçevesinde Finanse Edilen Projeler

AB prosedürlerine göre, herhangi bir yıla ilişkin katılım öncesi mali yardım programı kapsamındaki bir proje, o yılı takip eden 3 yıl içerisinde tamamlanmak durumundadır. Bu projelere ilişkin sözleşmeler genellikle program yılını takip eden yıl içerisinde imzalanmakta ve uygulama da takip eden iki yıl içerisinde tamamlanmaktadır.

Günümüze kadar 2002, 2003 ve 2004 yılları için olmak üzere katılım öncesi mali yardımlar 3 program halinde hazırlanmıştır. 2002 ve 2003 yılları programlarına ilişkin Finansman Zabıtları imzalanmış olup bu programlar altındaki projelerin uygulaması başarıyla devam etmektedir. 2004 programına ilişkin Finansman Zaptı da önümüzdeki 1-2 ay içerisinde imzalanacak olup, bunu takiben ilgili projelerin sözleşmelerinin imzalanması ve fiili uygulamalar gerçekleşecektir. 2005 programlaması çalışmaları ise ilgili tüm kurum ve kuruluşlarımızla koordinasyon halinde yürütülmektedir.

Bu çerçevede 2002 ve 2003 programına ilişkin projeler ve bütçe detayları ayrı dosyalar halinde e-postamız ekinde verilmiştir. 2004 programı ise AB prosedürleri gereği ancak Finansman Zaptı imzalandıktan sonra kamuya duyurulabilecektir.

Gerek kurumsal gerekse hukuki çerçevesi itibarıyla tamamıyla adaylık statümüzün yansıtılmış olduğu katılım öncesi mali yardımların programlaması ve uygulanması mekanizması AB prosedürleri çerçevesinde işlemeye devam etmekte olup, Ülkemizin son üç yıl içerisinde giderek geliştirdiği proje oluşturma ve uygulama kapasitesi AB yetkililerince de olumlu bir ilerleme olarak çeşitli vesilelerle vurgulanmaktadır.

MEDA projeleri

Daha önce belirtildiği üzere, Ülkemiz “2002 yılından önce” Avrupa Birliğinin diğer Akdeniz ülkeleriyle yürüttüğü MEDA işbirliği programı kapsamında yardım almaktaydı. Bugün artık adaylık statümüzle birlikte MEDA yardım mekanizması dışında bulunmaktayız. Ancak 1996-2001 yılları arasında programlanmış, yani AB tarafından finansman desteği sağlanacağı anlaşmalarla taahhüt edilmiş olan MEDA projelerinden önemli bir bölümünün uygulaması halen devam etmektedir. Bunun temel nedeni, söz konusu dönemde Ülkemiz ile AB arasında çeşitli konularda yaşanan sıkıntıların projelerin uygulamalarında ertelemelere neden olmasıdır. Ancak adaylık süreciyle birlikte gelişen işbirliği sürecinde söz konusu MEDA projelerinin de fiili uygulamasına başlanmıştır. MEDA projelerinin bir listesi ayrı dosya halinde e-postamız ekinde verilmiştir.

2004 yılı itibarıyla, Ülkemiz ile AB arasındaki yürütülmekte olan MEDA ve Katılım Öncesi Mali Yardım programları çerçevesindeki projelerin toplam sayısı 117 olup bunlar için yaklaşık 1 milyar 21 milyon Euro tutarında AB kaynağı tahsis edilmiştir.

VI. MAKRO EKONOMİK UYUM PROGRAMINA İLİŞKİN GELİŞMELER

Eski makro uyum programın tamamlanması için gerekli olan üç düzenleme, yeni program için gerekli IMF desteğinin sağlanması açısından gereklilik arz etmektedir.

2005 yılı Ocak ayında toplanması beklenen IMF yönetiminin, Türkiye’nin yapısal taahhütlerini yerine getirip getirmediği konusunu değerlendirerek yeni makro uyum programına ilişkin IMF desteğine karar verecektir. Özellikle sosyal güvenlik reformunun emeklilik ayağı

ile gelir idaresinin özzerkleştirilmesine ilişkin kanun tasarısı taslaklarının Meclis'e sevki önem arz etmektedir.

2005 makro uyum programına temel teşkil edecek Katılım Ekonomik Program'a (KEP) ilişkin özet bilgi aşağıda yer almaktadır. KEP'in tamamına T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı'nın web alanında

<http://www.dpt.gov.tr/files/Kep30112004.pdf>

adresinden ulaşmak mümkündür.

2004 YILI KATILIM ÖNCESİ EKONOMİK PROGRAM (KEP)

30 Kasım 2004 tarihinde Türkiye'ye gelen Uluslararası Para Fonu (IMF) Heyeti ile istişare içerisinde, muhtemel IMF destekli olarak hazırlanacak Türkiye'nin 2005 - 2007 dönemi makro ekonomik programı, bugün yayımlanan Katılım Öncesi Ekonomik Program (KEP) temelleri üzerine bina edilecektir. Bu çerçevede, KEP'in temel göstergelerinden oluşan bir tablo aşağıda yer almaktadır.

Ancak IMF desteğinin sağlanması açısından kritik önemi haiz 3 hususta henüz gerekli aşamalar kaydedilememiştir. Bu üç husus şunlardır:

- Bankalar Kanunu Reformu
(Finansal Hizmetler Kanunu Tasarısı Taslağı)
- Gelir İdaresinin Özzerkleştirerek Yeniden Yapılandırılması
(Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı)
- Sağlık Alanını Kapsayan Sosyal Güvenlik Reformu
  - o Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısı Taslağı
  - o Emeklilik Sigortası Kanunu Tasarısı Taslağı
  - o Sosyal Yardımlaşma Sistemi Kanunu Tasarısı Taslağı
  - o Sosyal Güvenlik Kurumunun Teşkilat ve Görevlerine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı

KEP ÖZET GÖSTERGELERİ					
Makro Konu Başlıkları \ Yıllar	2003	2004	2005	2006	2007
1. GSYİH Büyümesi, Sabit Fiyatlarla	5.8	9.6	4.8	5.1	5.1
2. GSYİH, Cari Fiyatlarla (Katrilyon TL)	360	427	482	540	592
3. TÜFE Artışı (Yıllık Ortalamalar)	25.3	10.7	9.6	6.1	4.5
4. Nüfus Artış Oranı (Yüzde)	1.56	1.52	1.47	1.46	1.41
5. Cari İşlemler Hesabı (GSYİH İçindeki Pay, Yüzde)	-3.2	-4.9	-3.7	-3.4	-3.0
6. Toplam Mal İhracatı (Milyar Dolar)	51.2	66.2	76	84.7	93.9
7. Toplam Mal İthalatı (Milyar Dolar)	-65.2	-88.8	-97.2	-107	-117.5
8. Cari İşlemler Hesabı (Milyar Dolar)	-7.9	-14.6	-11.1	-10.8	-10.5
9. Özel Yatırım (GSYİH İçindeki Pay, Yüzde)	11.3	13.7	14.7	15.8	16.6
10. Faiz Dışı Genel Devlet Dengesi (GSYİH'ya Oran, Yüzde)	-6.7	-7.8	-7.5	-7.2	-7.0